@ΣΗΔΕ ΙΡΙΔΑ
693830f24f25d253f90b4f1e
ΑΠ:64690
Υπογραφή: 09/12/25 16:24
Διανομή: 09/12/25 16:26

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 9.12.2025
Αριθ. Πρωτ.: 64690

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ
Πληροφορίες: Αρβανίτη Έλενα
Τηλ : 2131361377
Email:
egram.prostasiazwwn@ypes.gr
Ευαγγελιστρίας 2,
Αθήνα Τ.Κ 10183

ΠΡΟΣ: **ΔΗΜΟ ΒΟΛΟΥ**

email: Εισαγγελία Πρωτοδικών Βόλου, ηλεκτρονική διεύθυνση: eisprotvolougramm@eisaggeliaprotodikon-volou.gov.gr

ΘΕΜΑ: Περιστατικό παθητικής κακοποίησης στο δήμο Βόλου

Η Ειδική Γραμματεία έλαβε γνώση από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για περιστατικό παθητικής κακοποίησης ιπποειδούς κατά παράβαση των διατάξεων του Νόμου 4830/2021.

Συγκεκριμένα: Σύμφωνα με τις πληροφορίες της Ειδικής Γραμματείας εντός χριστουγεννιάτικης φάτνης που έχει τοποθετηθεί μερίμνη του Δήμου Βόλου στην πλατεία του Μητροπολιτικού Ι.Ν. Αγίου Νικολάου της πόλης, διαβιεί ιπποειδές υπό συνθήκες πλήρως ακατάλληλες.

Πέραν του γεγονότος ότι εγείρονται πολλά και ιδιαιτέρως σοβαρά ζητήματα ηθικής τάξεως καθώς η συγκεκριμένη αντιμετώπιση φανερώνει παντελή έλλειψη σεβασμού στη ζωή, εφόσον εξομοιώνει τα έμβια όντα με τον χριστουγεννιάτικο διάκοσμο.

Εγείρονται όμως και ζητήματα κατάφωρης παράβασης του Νόμου περί προστασίας των ζώων.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1. εδ. ii του Νόμου 4830/2021 τα έμβια όντα που συναισθάνονται και κινούνται σε ξηρά, αέρα και θάλασσα (κατά ακριβή διατύπωση της παραγράφου 1) πρέπει να απολαμβάνουν ελευθερία από άσκοπή ταλαιπωρία και καταπόνηση.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1. εδ. iv του Νόμου 4830/2021τα έμβια όντα πρέπει να απολαμβάνουν ελευθερία από φόβο και αγωνία.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1. εδ. v του Νόμου 4830/2021τα έμβια όντα πρέπει να απολαμβάνουν ελευθερία έκφρασης φυσιολογικής συμπεριφοράς.

Όλες οι ανωτέρω προστατευόμενες ελευθερίες παραβιάζονται με την παραμονή ιπποειδούς εντός ενός καταλύματος που βρίσκεται σε μια από τις κεντρικότερες πλατείες του Βόλου όπου η κυκλοφορία οχημάτων και ανθρώπων είναι πολυπληθής και σε σταθερή χρονική βάση.

Το συγκεκριμένο κατάλυμα που επιτελεί τον ρόλο της φάτνης είναι εκτεθειμένο αφενός στον συνεχή θόρυβο της πόλης, στον συνεχή φωτισμό – που δεν είναι ο φυσικός – και στην συνεχή παρουσία ανθρώπων – επισκεπτών που αντιμετωπίζουν τα έμβια όντα ως θέαμα – διάκοσμο χριστουγεννιάτικο. Περαιτέρω παρατηρείται εγκατάσταση διαρκούς παλλόμενου φωτισμού ιδιαίτερα ενοχλητικού για το ζώο.

Αντιληπτό καθίσταται ότι ο χώρος παραμονής του συγκεκριμένου ζώου ουδόλως αποτελεί τον φυσικό του χώρο τον προσαρμοσμένο στις ανάγκες του είδους του. Αντίθετα η παραμονή τους στο χώρο αυτό αποτελεί παθητική κακοποίηση τους προκειμένου να ψυχαγωγηθούν οι πολίτες του Βόλου.

Σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 2 και 3 του Νόμου 4830/2021 απαγορεύεται η συμμετοχή κάθε είδους ζώου σε κάθε είδους παραστάσεις, εκδηλώσεις, εκθέσεις μη εξαιρουμένων των εκπαιδευτικών.

Σύμφωνα με την πρόσφατη Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους 50/2023 βασικό νομοθέτημα στον τομέα της προστασίας των ζώων συντροφιάς, μετά το υποτυπώδες πλαίσιο προστασίας τους, που θεσπίστηκε με τον ν. 1197/1981 (Α΄240), αποτελεί ο ν. 2017/1992 (Α΄31), με τον οποίο κυρώθηκε η «Ευρωπαϊκή Σύμβαση προστασίας των ζώων συντροφιάς», που καταρτίσθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης και υπογράφηκε από την Ελλάδα στις 13-11-1987. **Η Σύμβαση αυτή, η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, έχει αυξημένη τυπική ισχύ, αναγνώρισε στο προοίμιό της την ηθική δέσμευση των ατόμων να σέβονται όλα τα ζωντανά δημιουργήματα.**

Με τον ν. 4830/2021 αναμορφώθηκε το θεσμικό πλαίσιο που αφορά τα ζώα συντροφιάς, όπως αυτό ίσχυε με τα άρθρα 1 έως 23 του ν. 4039/2012, τα οποία καταργήθηκαν με την περίπτωση (β) της παραγράφου 6 του άρθρου 47, και σκοπήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 1 αυτού, η προστασία των ζώων συντροφιάς και η εξασφάλιση της ευζωίας τους, η ενίσχυση της υπεύθυνης ιδιοκτησίας των ζώων συντροφιάς και η θέσπιση σαφούς και συνεκτικού κανονιστικού πλαισίου για τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς και στρατηγικής για τη δραστική μείωση του αριθμού τους μέσω προγραμμάτων υιοθεσίας, με απαρέγκλιτη τήρηση των κανόνων ευζωίας των ζώων. **Αν και το μεγαλύτερο μέρος των διατάξεών του αφορά τα ζώα συντροφιάς (βλ., ιδίως, άρθρα 1 έως 15 και 17 έως 22), ο ν. 4830/2021 θεσπίζει, επίσης, πλαίσιο προστασίας για «κάθε ζώο» από την κακομεταχείριση και τη χρησιμοποίησή του σε «κάθε είδους θεάματα και άλλες συναφείς δραστηριότητες» (άρθρο 23).** Ειδικότερα, από τη διατύπωση του

πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 23 προκύπτει σαφώς η θέληση του νομοθέτη, ώστε η προστασία των ζώων από τη συμμετοχή τους σε κάθε είδους παραστάσεις να μην αφορά μόνο τα ζώα συντροφιάς **αλλά κάθε είδους ζώο**, επομένως και τα ζώα άγριας πανίδας, γι αυτό και χρησιμοποίησε τη φράση «κάθε ζώου» και όχι τη φράση «κάθε ζώου συντροφιάς». Εκτός, όμως, από τη ρητή και μη καταλείπουσα καμία ως προς τούτο αμφιβολία γραμματική ερμηνεία του παραπάνω εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 23, ενδεικτική της βούλησης του νομοθέτη ότι η εν λόγω διάταξη αφορά κάθε ζώο και όχι μόνο τα ζώα συντροφιάς είναι, αφενός, η χρήση της αυτής φράσης στην παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου, σύμφωνα με την οποία απαγορεύεται η συμμετοχή, με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιονδήποτε σκοπό, κάθε ζώου σε πρόγραμμα ή παράσταση που διεξάγεται σε τσίρκο, όπου, κατά τα κοινώς γνωστά, συμμετέχουν κυρίως ζώα άγριας πανίδας και λιγότερο ζώα συντροφιάς και, αφετέρου, η αντιπαραβολή της με την περίπτωση (α) της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου, που εισάγει εξαίρεση από τις παραστάσεις της παραγράφου 2 για τις παραστάσεις ιππικής δεξιοτεχνίας και αθλημάτων ιππασίας, εξαίρεση η θέσπιση της οποίας παρίσταται ανεξήγητη αν γίνει δεκτό ότι η απαγόρευση της παραγράφου 2 αφορά αποκλειστικά ζώα συντροφιάς, αφού τέτοια δεν θεωρούνται τα άλογα (που είναι ζώα αγροτικά). Αν, επομένως, ο νομοθέτης ήθελε η απαγόρευση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 23 να αφορά μόνο τα ζώα συντροφιάς, θα το όριζε ρητά, όπως, άλλωστε, έπραξε στην παράγραφο 10 του ίδιου άρθρου, σύμφωνα με την οποία απαγορεύονται οι κληρώσεις, λοταρίες και διαγωνισμοί με έπαθλο ζώα συντροφιάς.

Ως «κάθε είδους παραστάσεις», στις οποίες, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 23 του ν. 4830/2021,

απαγορεύεται η συμμετοχή με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιονδήποτε σκοπό κάθε ζώου, νοούνται, του νόμου μη διακρίνοντος και εν όψει του προεκτεθέντος σκοπού της διάταξης, **που είναι η καθολική και απόλυτη απαγόρευση συμμετοχής ζώων σε κάθε είδους θεάματα και συναφείς δραστηριότητες, όλες οι παραστάσεις στις οποίες υπάρχει πρόθεση για συμμετοχή κάθε είδους ζώου, χωρίς να ενδιαφέρει αν διαθέτουν σενάριο ή αν προβλέπουν παράλληλη με το ζώο συμμετοχή ανθρώπου, καθώς και** αν ο διοργανωτής τους είναι εφοδιασμένος με άδεια λειτουργίας επιχείρησης θεαμάτων ή αν έχει δηλώσει τη σχετική επιχειρηματική του δραστηριότητα στο φορολογικό μητρώο της Φορολογικής Διοίκησης με συμπλήρωση στο έντυπο Δ211 του αντίστοιχου κωδικού αριθμού δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.).

Στους ορισμούς του άρθρου 2 του ν. 4830/2021 αλλά και στην αιτιολογική έκθεση αυτού δεν περιλαμβάνεται η έννοια της «παράστασης», στην οποία, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 23 αλλά και την περίπτωση (στ) του άρθρου 16, απαγορεύεται η συμμετοχή ζώων. Από τον συνδυασμό των παραγράφων 1, 4 και 7 του άρθρου 23 του ν. 4830/2021, λαμβανομένου υπόψη και του ορισμού της σχετικής έννοιας που δίνεται στο Χρηστικό Λεξικό της Νεοελληνικής Γλώσσας (έκδοση Ακαδημίας Αθηνών, 2023) συνάγεται ότι, ως «παράσταση» με συμμετοχή ζώου **νοείται κάθε είδους θέαμα μπροστά σε κοινό**, μουσικής ή παραστατικής (υποκριτικής, χορού, δεξιοτεχνίας κ.α.) ή άλλης τέχνης, **και κάθε άλλη συναφής δραστηριότητα που, χωρίς να αποτελεί τσίρκο ή θίασο, διεξάγεται** για κερδοσκοπικό**, ψυχαγωγικό.**

Για την ταυτότητα του λόγου, «παρουσίαση» των ζώων δύναται να πραγματοποιείται και σε άλλους χώρους και υποδομές, **όπως πάρκα, κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου, βοτανικοί κήποι**.

Το αν μια εκδήλωση, που περιλαμβάνει συμμετοχή ζώου, εντάσσεται στο πλαίσιο τήρησης «λαϊκής ή τοπικής παράδοσης», με την έννοια ότι είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένη, κατά την κοινή λαϊκή ή τοπική συλλογική αντίληψη, με την παράδοση αυτή, ώστε, υπό τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που ορίζονται στα εδάφια δεύτερο, τρίτο, πέμπτο και έκτο της παραγράφου 2 του άρθρου 23 του ν. 4830/2021, να επιτρέπεται η συμμετοχή ζώου, είναι ζήτημα που κρίνεται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση ξεχωριστά **από το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου, όπου η εκδήλωση θα τελεστεί**, το οποίο είναι το μόνο, κατά νόμο, αρμόδιο όργανο να αποφασίσει για την αδειοδότησή της, αφού, προκριματικώς, αποφανθεί για την ύπαρξη ή μη της συγκεκριμένης (λαϊκής ή τοπικής) παράδοσης και για το αν πράγματι, στο πλαίσιο αυτής, λαμβάνει χώρα η εκδήλωση με τη συμμετοχή του ζώου, της οποίας η αδειοδότηση ζητείται.

Κατόπιν των ανωτέρω δια της παρούσης παρακαλείται η Εισαγγελία Πρωτοδικών Βόλου όπως λάβει γνώση και εποπτεύσει αρμοδίως την εφαρμογή των προβλεπόμενων ποινικό - δικονομικών διατάξεων και διαδικασιών.

Η ΓΕ.Π.Α.Δ. Θεσσαλίας κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 3 παράγραφος 6, παρακαλείται όπως διενεργήσει προανακριτικό έλεγχο για τη διαπίστωση της βασιμότητας των καταγγελλομένων και για την τήρηση ή μη των κανόνων ευζωίας του συγκεκριμένου ζώου. Σε συντρέχουσα δε περίπτωση όπως προβεί στην εφαρμογή των οριζόμενων ποινικό διοικητικών διατάξεων και στη βεβαίωση των προβλεπόμενων από τη διάταξη του άρθρου 35 του Νόμου 4830/2021 διοικητικών προστίμων.

Περαιτέρω η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος στην οποία κοινοποιείται η παρούσα παρακαλείται να προβεί σε ενδελεχή διερεύνηση των διαλαμβανομένων και σε συντρέχουσα περίπτωση που διαπιστωθεί η μη τήρηση της νομιμότητας να ασκήσει τον προσήκοντα πειθαρχικό έλεγχο σε βάρος παντός υπαιτίου κατ' εφαρμογή του άρθρου 233 του Νόμου 3852 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 125 του Νόμου 4555/2018.

Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΧΡΥΣΑΚΗΣ

Κοινοποίηση:

1.Δήμος Βόλου ηλεκτρονική διεύθυνση: mayor@volos-city.gr

2 ΓΕ.Π.Α.Δ. Θεσσαλίας, ηλεκτρονική διεύθυνση: gadpthessalias@hellenicpolice.gr

3.Διεύθυνση Αστυνομίας Μαγνησίας, ηλεκτρονική διεύθυνση: admagnisias@hellenicpolice.gr

4 . Α.Τ. Βόλου, ηλεκτρονική διεύθυνση: atvolou@astynomia.gr

5. Περιφέρεια Θεσσαλίας Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής , ηλεκτρονική διεύθυνση: governor@thessaly.gov.gr

6. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας -Στερεάς Ελλάδας, ηλεκτρονική διεύθυνση: grammateas@apdthest.gov.gr

7. Συνήγορος του Πολίτη - Ανεξάρτητη Αρχή, ηλεκτρονική διεύθυνση: gl@synigoros.gr

@ΣΗΔΕ ΙΡΙΔΑ
6994228b4f25d253f980f2cc
ΑΠ:7805
Υπογραφή: 17/02/26 10:26
Διανομή: 17/02/26 10:45

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Βόλος, 17-02-2026
Α.Π. 7805

Ταχ. Διεύθυνση: Δημητριάδος 95
Ταχ. Κώδικας : 38333, Βόλος
Πληροφορίες : Λήδα Ροκκά
Τηλέφωνο : 24210 76624

Προς:
Ανεξάρτητη Αρχή «Συνήγορος του Πολίτη»
Χαλκοκονδύλη 17, 10432 Αθήνα
(email :gl@synigoros.gr)

Θέμα: ΕΞΕΤΑΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ.461/2025 ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ Δ.Σ.ΔΗΜΟΥ ΒΟΛΟΥ

Σχετ. 1.Το υπ' αριθ.πρωτ.386546/4761/2026/22-01-2026 έγγραφό σας

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού εγγράφου σας, σας γνωρίζουμε ότι επί της εξετασθείσας προσφυγής των Φιλοζωικών Σωματείων «[redacted]» και «[redacted]» κατά της υπ'αριθ.461/2025 απόφασης Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Βόλου, εκδόθηκε η υπ'αριθ.7772/17-02-2026 Απόφαση Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στ. Ελλάδας, αντίγραφο της οποίας σας επισυνάπτουμε.

Είμαστε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε άλλη διευκρίνηση ή πληροφορία.

Η ΑΝ. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ
Τ.Δ.Ο. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΡΑΝΑΣΙΟΥ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο Προϊστάμενος Γραμματείας

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΣΤΡΑΦΤΣΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ

@ΣΗΔΕ ΙΡΙΔΑ
698db5744f25d253f90f5ab9
ΑΠ:7772
Υπογραφή: 16/02/26 15:45
Διανομή: 17/02/26 09:49

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ
ΑΔΑ:6ΔΨ5ΟΡ10-ΖΚΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ & ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Τ.Δ.Ο. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Βόλος 17-02-2026
Α.Π.: 7772

Ταχ. Διεύθυνση : Δημητριάδος 95
Ταχ. Κώδικας : 383 33
Πληροφορίες : Λ. Ροκκά
Τηλέφωνο : 2421 0 76624

ΠΡΟΣ: 1. Δήμο Βόλου
2. «
«

**ΘΕΜΑ: Απόρριψη της από 24-12-2025 προσφυγής των φιλοζωικών σωματείων «
και , κατά της υπ' αριθμ.461/2025 αποφάσεως Δημοτικού Συμβουλίου του δήμου Βόλου.**

ΑΠΟΦΑΣΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ Δ/ΣΗΣ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ & ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έχοντας υπ' όψιν:

1. Τις διατάξεις του Π.Δ. 138 / 2010 (ΦΕΚ 231/Τ. Α΄/27-12-2010) «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδος».
2. Τις διατάξεις του Ν. 3852/10 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης».
3. Τις διατάξεις του Ν. 3584/2007 «Κώδικας Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων» (ΦΕΚ 143 Α΄).
4. Τις διατάξεις της παρ. 12 του άρθρου 6 του Ν. 4071/2012 (ΦΕΚ 85Α΄) «Ρυθμίσεις για την τοπική ανάπτυξη, την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση Ενσωμάτωση Οδηγίας 2009/50/ΕΚ»
5. Την υπ' αριθμ. πρωτ. 74895/30-12-2010 Εγκύκλιο : 60 του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης κ΄ Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης περί «Ελέγχου νομιμότητας πράξεων Ο.Τ.Α.,

Αστική κ' Πειθαρχική ευθύνη αιρετών μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. (άρθρο 238 του Ν. 3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης»)».

6. Την υπ' αριθμ. πρωτ. 5370/02-02-2011 Εγκύκλιο : 15 του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης κ' Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης περί «Ελέγχου νομιμότητας πράξεων Ο.Τ.Α., Αστική κ' αναζήτησης πειθαρχικής ευθύνης αιρετών μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. (άρθρο 238 του Ν. 3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης»)».
7. Τις διατάξεις των άρθ. 63-66 Ν. 4954/2022 «Συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών και του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1799 της Επιτροπής για τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών για τα επιμέρους επιγραμμικά συστήματα συγκέντρωσης - Διατάξεις σχετικές με την εκλογική διαδικασία και τον έλεγχο εσόδων και δαπανών κομμάτων, συναισπισμών και υποψηφίων βουλευτών και αιρετών - Λοιπές επείγουσες διατάξεις».
8. Τη με αριθμό πρωτοκόλλου 40282/22-07-2025 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών με θέμα «Διορισμός της Ειρήνης Καραλαριώτου του Κωνσταντίνου, στη θέση της μετακλητής Γραμματέως Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας» (ΦΕΚ 902 τ. ΥΟΔΔ/22-07-2025).
9. Την από 24-12-2025 προσφυγή των φιλοζωικών σωματείων «. . . » και ' ', και ακύρωση της υπ' αριθμ.461/2025 αποφάσεως Δημοτικού Συμβουλίου του δήμου Βόλου περί «Λήψης απόφασης για την έκθεση ζώων στο πλαίσιο τήρησης του εθίμου της Χριστουγεννιάτικης Φάτνης»
10. Το υπ' αριθμ. 839/09-01-2026 έγγραφό μας προς τον Δήμο Βόλου.
11. Το υπ' αριθμ. 2226/13-01-2026 απαντητικό έγγραφο του Δήμου Βόλου μετά των συνημμένων του.
12. Τα στοιχεία του Φακέλου.

Αφού Σκεφθήκαμε

Επειδή σύμφωνα με την Εγκύκλιο 60/30-12-2010 του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης κ' Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ασκεί τις αρμοδιότητες του Ελεγκτή Νομιμότητας κατά τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των δήμων και των περιφερειών, σύμφωνα με τα άρθρα 225, 226 κ' 227 του ιδίου Νόμου.

Επειδή, σύμφωνα προς τις διατάξεις του άρθρου 28 παρ.1 του **Ν. 4325/15 (ΦΕΚ 7/11.05.2015 τεύχος Α')** ορίζεται ότι «*1.Καταργείται η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 6 του Ν.3852/2010 (Α' 87). Σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση συνιστάται θέση προϊσταμένου, που φέρει τον τίτλο «Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης». Η συνιστώμενη θέση είναι αντίστοιχη με εκείνη προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Υπουργείου και οι αποδοχές του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης είναι αυτές που προβλέπονται για τη θέση Γενικού Διευθυντή Υπουργείου. Ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης για πενταετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί για μία ακόμη φορά. Έως ότου διοριστεί ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο ασκών καθήκοντα Γενικού Γραμματέα εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητές του. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας νοείται, από το διορισμό του, ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης».*

Επειδή, σύμφωνα προς τις διατάξεις του άρθρου 24 του **Ν. 4368/16 (ΦΕΚ 21/21.02.2016 τεύχος Α')** «*Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις.*» ορίζεται ότι «*Ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκπροσωπεί την Αποκεντρωμένη Διοίκηση και προΐσταται των υπηρεσιών και των υπαλλήλων αυτής. Κατευθύνει, συντονίζει, εποπτεύει και ελέγχει τη δράση των υπηρεσιών και των υπαλλήλων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Ασκεί τις αρμοδιότητες που ασκούσε ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας, καθώς και κάθε άλλη αρμοδιότητα που απονέμεται σε αυτόν ή σε υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης βάσει νόμου...*».

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 238 παρ. 1 του Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης»: «*1.Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. ο έλεγχος νομιμότητας των πράξεων κατά τα άρθρα 225, 226 και 227 του παρόντος ασκείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τις Ειδικές Επιτροπές του άρθρου 152 του Κ.Δ.Κ, οι οποίες βρίσκονται στις έδρες των περιφερειών που ανήκουν στην ανωτέρω Αποκεντρωμένη Διοίκηση....*».

Επειδή κατά τις διατάξεις των παρ 3 & 4 του άρθρου 64 του Ν. 4954/2022 όπως ισχύει, «...*3.Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., όπου στα άρθρα 128, 129 και 130 του ν. 4555/2018 (Α' 133) αναφέρεται Επόπτης Ο.Τ.Α., νοείται ο Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. 4.Όπου στη νομοθεσία αναφέρεται ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης των άρθρων 28 και 28Α του ν. 4325/2015, νοείται εφεξής ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εκτός από τις περιπτώσεις που ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης αναφέρεται ως προϊστάμενος των οριζόντιων υποστηρικτικών υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, όπως ορίζονται στην περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4622/2019*».

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.5 του άρ. 227 του Ν.3852/2010 «*Ο Επόπτης Ο.Τ.Α. αποφαίνεται επί της προσφυγής μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την υποβολή της*», η προθεσμία όμως αυτή άρχεται από τη λήψη της προσβαλλόμενης πράξεως και των στοιχείων που προβλέπονται από τον νόμο για την έκδοσή της και είναι κρίσιμα για τη διάγνωση της υπόθεσης και την άσκηση του ελέγχου νομιμότητας (βλ. ΣτΕ 2652/2022 σκ.7).Τέτοιο κρίσιμο στοιχείο αποτελεί και το έγγραφο με τις απόψεις της αρμόδιας για την έκδοσης της πράξης Υπηρεσίας, ή έγγραφα άλλων υπηρεσιών εφόσον παρίσταται αναγκαίο για την εξέταση της προσφυγής να αποσταλούν ορισμένα στοιχεία ή να παρασχεθούν διευκρινήσεις σε σχέση με το πραγματικό της υπόθεσης (ΣτΕ 2115/2009 επταμ. Σκ.7, 1090/2014 σκ.6).

Επειδή σύμφωνα με την αριθμ. 11/7666/7-2-2007 εγκ. του Υπ. Εσωτερικών, Δημ. Δ/σης & Αποκ/σης, κεφ. 3, «*Στην περίπτωση υποβολής προσφυγής ο έλεγχος αφορά καταρχήν το παραδεκτό αυτής και στην συνέχεια το βάσιμο. Εφόσον κριθεί ότι η προσφυγή είναι παραδεκτή, τότε ελέγχεται το βάσιμο αυτής, διαφορετικά απορρίπτεται ως απαράδεκτη*».

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1α του άρθρου 227 Ν.3852/2010 (ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ) «οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλει τις αποφάσεις των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των δήμων, των περιφερειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών και των συνδέσμων για λόγους νομιμότητας, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης ή την ανάρτησή της στο διαδίκτυο ή από την κοινοποίησή της ή αφότου έλαβε γνώση αυτής».

Επειδή η από 24-12-2025 προσφυγή των φιλοζωικών Σωματείων « και «
κατά της υπ' αριθμ. 461/2025 αποφάσεως Δημοτικού Συμβουλίου, ασκήθηκε εμπροθέσμως, καθ' ότι η προσβαλλόμενη πράξη αναρτήθηκε στον ιστότοπο ''ΔΙΑΥΓΕΙΑ'' στις 16-12-2025 και η προσφυγή υπεβλήθη στην Α.Δ.Θ.Σ.Ε. την 24-12-2025, ήτοι ασκήθηκε εντός της προβλεπόμενης 15ημέρου προθεσμίας.

Επειδή οι προσφεύγοντες θεμελιώνουν έννομο συμφέρον για την άσκηση της ως άνω προσφυγής, καθότι είναι ενεργά Φιλοζωικά Σωματεία με καταστατικό σκοπό την προστασία και ευζωία των ζώων, η δε κρινόμενη προσφυγή αφορά σε λόγους παράβασης της νομοθεσίας περί ευζωίας των ζώων..

Επειδή σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, το έννομο συμφέρον πρέπει να είναι προσωπικό, άμεσο και ενεστώς.

Επειδή ενεστώς, είναι το έννομο συμφέρον όταν υφίσταται συγχρόνως κατά το χρόνο λήψης της απόφασης από τον ΟΤΑ, κατά το χρόνο άσκησης της προσφυγής και κατά το χρόνο εξέτασης της προσφυγής. Τονίζεται ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη, εάν το συμφέρον είναι μελλοντικό και αβέβαιο, ή παρωχημένο ή αόριστο, ή απλώς προσδοκώμενο. (εγκ.11/2007 ΥΠ.ΕΣ. «Εποπτεία των πράξεων των συλλογικών και μονομελών οργάνων των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ»).

Επειδή σύμφωνα και με την πάγια νομολογία του ΣτΕ (ΣτΕ 1087/2020, ΣτΕ 909/2019, 2080/2016, Ολ 3019/2014, 413/2008) το έννομο συμφέρον για την παραδεκτή άσκηση αίτησης ακυρώσεως πρέπει να εξακολουθεί να συντρέχει, εκτός από τον χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης και άσκησης της αίτησης ακυρώσεως, και κατά το χρονικό σημείο συζήτησης της υπόθεσης. Σε περίπτωση διεξαγωγής περισσοτέρων συζητήσεων, πρέπει να υφίσταται έως και την τελευταία συζήτηση. Επιπλέον, συμφέρον μελλοντικό και ενδεχόμενο καθιστά την αίτηση ακύρωσης απαράδεκτη (ΣτΕ645/2020).

Επειδή περαιτέρω γίνεται δεκτό ότι η αίτηση ακύρωσης είναι αλυσιτελής λόγω έλλειψης έννομου συμφέροντος, όταν ο αιτών δεν θα είχε καμία ωφέλεια από την ακύρωση της πράξης (Ευγενία Πρεβεδούρου «Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο- Το έννομο συμφέρον ως προϋπόθεση του παραδεκτού της αίτησης ακύρωσης» (9 και 11.11.2020).

Επειδή με την κρινόμενη προσφυγή οι προσφεύγοντες αιτούνται την ακύρωση της υπ'αριθ.461/2025 πράξης (απόφασης) Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Βόλου, με την οποία αυτό αποφάσισε ότι «εγκρίνει την έκθεση ζώων στο πλαίσιο της λειτουργίας της Χριστουγεννιάτικης Φάτνης....κατά την περίοδο των εορτών των Χριστουγέννων...».

Επειδή σύμφωνα με την από 08-01-2026 βεβαίωση επιβλέποντος κτηνιάτρου η διάρκεια των εκδηλώσεων κατά τις οποίες εφαρμόστηκε η προσβαλλόμενη Απόφαση ήταν από 01/12/2025 έως 07/01/2026.

Επειδή κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα, η προσβαλλόμενη υπ'αριθ.461/2025 Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Βόλου εκτελέστηκε πλήρως κατά το αντικείμενό της, κατά δε την εξέταση της παρούσας αυτή έχει εξαντληθεί και δεν παράγει έννομες συνέπειες.

Επειδή η απόρριψη προσφυγής λόγω του ότι η προσβαλλόμενη διοικητική πράξη έχει ληξει ή έχει εκτελεστεί πλήρως συνιστά πάγια αρχή στο Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο, βασιζόμενη στην έλλειψη έννομου συμφέροντος ενεστώτος και κατά την εξέταση της προσφυγής

Επειδή επομένως η κρινόμενη προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής λόγω έλλειψης ενεστώτος έννομου συμφέροντος.

ΓΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ
ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Απορρίπτουμε την από 24-12-2025 προσφυγή των φιλοζωικών σωματείων «. [illegible] », κατά της υπ' αριθ.461/2025 Απόφασης Δ.Σ. Δήμου Βόλου, για τους ανωτέρω εκτιθέμενους λόγους.

Κατά της παρούσης απόφασης μπορεί να ασκηθεί προσφυγή, από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον ενώπιον της ειδικής επιτροπής του άρθρου 152 του Ν.3463/2006 «Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας» (Αποκεντρωμένη Δ/ση Θεσσαλίας & Στ. Ελλάδος – Σωκράτους 111 – τ.κ. 41 336 ΛΑΡΙΣΑ) εντός προθεσμίας ενός μηνός από την έκδοση της απόφασης ή την κοινοποίησή της ή αφότου έλαβε γνώση αυτής.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ & ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΡΑΛΑΡΙΩΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΡΘΡΟΥ 152 ΤΟΥ Ν. 3463/2006
Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ -Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ 10/2026

- Από το Πρακτικό 2ο/2.4.2026 -

Η Ειδική Επιτροπή του άρθρου 152 του ν.3463/2006 (Α'114) Ν. Μαγνησίας - Ν. Καρδίτσας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας συγκροτήθηκε με τις 6877/65981/10.5.2018-ΥΟΔΔ 300/2018, 2708/23356/13.2.2019-ΥΟΔΔ 108/2019, 14026/166832/16.12.2019-ΥΟΔΔ 1116/2019, 193817/22.10.2020-ΥΟΔΔ 908/2020, 11117/20.1.2022-ΥΟΔΔ 65/2022, 28589/15.2.2022-ΥΟΔΔ 115/2022, 19907/15.3.2024-ΥΟΔΔ 273/2024, 40163/08.7.2024-ΥΟΔΔ 765/2024, 44630/19.9.2025-ΥΟΔΔ 1268/2025, 55032/13-11-2025- ΥΟΔΔ 1521/2025 και 7284/12-2-2026 ΥΟΔΔ 201/2026 αποφάσεις Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας, αποτελούμενη από τους:

1. Βάια Παπακωνσταντίνου του Θεμιστοκλή, Νομική Σύμβουλο του Κράτους, ως Πρόεδρο, με αναπληρώτρια την Κωνσταντίνα Λιουδάκη του Στυλιανού, Δόκιμη Δικαστική Πληρεξούσια του Ν.Σ.Κ.,

2. Αργυρώ Χρυσοχού του Θεοδώρου, Μέλος του ΔΣ και ήδη Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου Βόλου, ως τακτικό μέλος, με αναπληρωτή τον Θωμά Τσιρογιάννη του Ιωάννη, μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Βόλου και

3. Δημήτριο Εσερίδη του Κυριάκου, Δήμαρχο Αλμυρού, ως τακτικό μέλος, με αναπληρωτή τον Γεώργιο Σακελλαρίου του Ηλία, Δημοτικό Σύμβουλο Δήμου Παλαμά, ως εκπρόσωποι της Π.Ε.Δ. Θεσσαλίας.

Γραμματέας της Επιτροπής ορίστηκε η Αλεξάνδρα Τσιαντούλα του Δημητρίου, με αναπληρώτρια την Αγγελική Βαγενά του Γεωργίου, αμφότερες υπάλληλοι της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας.

Ι. Η παραπάνω Ειδική Επιτροπή συνεδρίασε στις 2-4-2026, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11:30 π.μ., στην αίθουσα συνεδριάσεων του Ισογείου του Κτιρίου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας, κατόπιν πρόσκλησης των μελών της, κατ' εντολή της Προέδρου της, με φυσική παρουσία των :

1. Βάιας Παπακωνσταντίνου του Θεμιστοκλή, Προέδρου της Επιτροπής,

2. Αργυρούς Χρυσοχού του Θεοδώρου, τακτικού μέλους της Επιτροπής,

3. Δημήτριου Εσερίδη του Κυριάκου, τακτικού μέλους της Επιτροπής,
με σκοπό την εξέταση και τη λήψη αποφάσεων, για θέματα που περιλαμβάνονται στη σχετική Ημερήσια Διάταξη.

Καθήκοντα Γραμματέα άσκησε η Αλεξάνδρα Τσιαντούλα του Δημητρίου.

ΙΙ. Η Ειδική Επιτροπή, επιλαμβάνεται της εξέτασης της 11378/10-3-2026 προσφυγής των Φιλοζωικών Σωματείων [redacted] και [redacted] στις 2/4/2026, εντός της προβλεπόμενης, από τη διάταξη παρ. 2 του άρθρου 152 του ν. 3463/2006, τριακονθήμερης προθεσμίας, δεδομένου ότι η προσφυγή περιήλθε, μεν, στην Γραμματεία της Επιτροπής με το 11846/11-3-2026 έγγραφο του ΤΔΟ Ν. Μαγνησίας την 18η-3-2026 και έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου 34, πλην όμως, τα κρίσιμα, για την έκδοσή της, στοιχεία και οι απόψεις του Δήμου Βόλου περιήλθαν στην Επιτροπή στις 23-03-2026, με το 23329/23-03-2026 έγγραφο της Διεύθυνσης Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης του Δήμου Βόλου Ν. Μαγνησίας και έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου 37/23-3-2026, οπότε και άρχισε η τριακονθήμερη προθεσμία για την εξέτασή της και δεν παρήλθε κατά την ημεροχρονολογία της συγκεκριμένης συνεδρίασης, στις 2-04-2026 (ΟΛ ΣτΕ 380/2024, ΣτΕ 734/2011, 4153/2012).

ΙΙΙ. 1. Η Πρόεδρος της Επιτροπής διαπίστωσε ότι υφίσταται η νόμιμη σύνθεση και απαρτία κατά τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 152 του ν. 3463/2006, παρ.2 του Κανονισμού Λειτουργίας της [31925/6-6-2007 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (Β΄1020)] και 14 του ν.2690/1999 (Α΄ 45) Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και στη συνέχεια η Επιτροπή προχώρησε στην εξέταση του 3ου θέματος της Ημερήσιας διάταξης, που αφορά την 34/18-3-2026 προσφυγή των Φιλοζωικών Σωματείων «Κόσμος & Φύση» και «Συνυπάρχω» κατά της 7772/17-2-2026 απόφασης της Γραμματέως της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας, με θέμα : *«Απόρριψη της από 24-12-2025 προσφυγής των Φιλοζωικών Σωματείων [redacted] και [redacted], κατά της υπ' αριθμ. 461/2025 αποφάσεως Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Βόλου».*

Εισηγήτρια της συγκεκριμένης υπόθεσης ορίστηκε η Αργυρώ Χρυσοχού του Θεοδώρου, τακτικό μέλος της Επιτροπής.

ΙV. Στη συγκεκριμένη συνεδρίαση παραστάθηκε και εξέθεσε τις απόψεις της ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής, η κ. Κωνσταντινιά Βακουφτσή, με την ιδιότητά της ως έμμισθη δικηγόρος του Δήμου Βόλου.

V. 1. Η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε στις 17/2/2026, και συνεπώς η υποβληθείσα, στις 10/3/2026, Προσφυγή των Φιλοζωικών Σωματείων «[redacted]» και «[redacted]», στο Τ.Δ.Ο.Ν. Μαγνησίας είναι εμπρόθεσμη, ασκηθείσα εντός της προβλεπόμενης, από τις διατάξεις του άρθρου 151 του ν.3463/2006 (Α'114), προθεσμίας του (1) μήνα.

2. Επίσης, τα προσφεύγοντα Σωματεία ασκούν με έννομο συμφέρον την ελεγχόμενη προσφυγή, καθόσον, με την προσβαλλόμενη απόφαση απορρίφθηκε η από 24-12-2025 προσφυγή τους κατά της 461/2025 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Βόλου.

Συνεπώς, ενόψει των προεκτεθέντων, η κρινόμενη Προσφυγή ασκήθηκε παραδεκτά ενώπιον της Επιτροπής και είναι περαιτέρω εξεταστέα, ως προς τους προβαλλόμενους, με αυτή, λόγους.

VI. Ο ν. 3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» (Α΄ 114) ορίζει, στο άρθρο 151 ότι : *«Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλει τις αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής του επομένου άρθρου εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την έκδοση της απόφασης ή την κοινοποίησή της ή αφ' ότου έλαβε γνώση αυτής»* και στο άρθρο 152 ότι: *«1. ... 2. Η Ειδική Επιτροπή ασκεί έλεγχο νομιμότητας και εκδίδει απόφαση επί της προσφυγής μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της».*

Επίσης, στην εκδοθείσα, κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 5 του άρθρου 152 του ΚΔΚ, 31925/6-6-2007, απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης *«Κανονισμός λειτουργίας της Ειδικής Επιτροπής για την εξέταση προσφυγών κατά αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας»* (Β' 1020) και στα άρθρα 1 και 4 παρ.4 αυτής, ορίζονται τα ακόλουθα: *« Η λειτουργία της Ειδικής Επιτροπής για την εξέταση προσφυγών κατά αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας που εκδίδονται στο πλαίσιο της άσκησης εποπτείας επί των πράξεων των οργάνων των δήμων και κοινοτήτων και των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου διέπεται από τον παρόντα κανονισμό. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται, ειδικώς, με την παρούσα, εφαρμόζονται, αναλόγως, οι διατάξεις περί συλλογικών οργάνων της Διοίκησης του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν.2690/1999 Α'45) (Άρθρο 1) . Η Ειδική Επιτροπή εφόσον η προσφυγή έχει ασκηθεί παραδεκτά ασκεί έλεγχο νομιμότητας μόνο επί των λόγων ακύρωσης που προβάλλονται με την προσφυγή κατά της πράξης του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας (άρθρο 4 παρ. 4)».*

VII. 1. α. Με την 7772/17-2-2026 απόφαση της Γραμματέως της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας απορρίφθηκε η από 24-12-2025 προσφυγή των Φιλοζωικών Σωματείων «[redacted]» και «[redacted]» κατά της 461/2025 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Βόλου περί *«Λήψης απόφασης για την έκθεση ζώων στο πλαίσιο τήρησης του εθίμου της Χριστουγεννιάτικης Φάτνης».*

Ειδικότερα, με την προσβαλλόμενη απόφαση, αφού λήφθηκαν υπόψη οι διατάξεις που αναγράφονται στο προοίμιό της, τα στοιχεία του συγκεκριμένου φακέλου, καθώς και το περιεχόμενο της παραπάνω προσφυγής κρίθηκαν, επακριβώς, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

« .... σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, το έννομο συμφέρον πρέπει να είναι προσωπικό, άμεσο και ενεστώς...ενεστώς, είναι το έννομο συμφέρον όταν υφίσταται συγχρόνως κατά το χρόνο λήψης της απόφασης από τον ΟΤΑ, κατά το χρόνο άσκησης της προσφυγής και κατά το χρόνο εξέτασης της προσφυγής. Τονίζεται ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη, εάν το συμφέρον είναι μελλοντικό και αβέβαιο, ή παρωχημένο ή αόριστο, ή απλώς προσδοκώμενο. (εγκ.11/2007 ΥΠ.ΕΣ. «Εποπτεία των πράξεων των συλλογικών και μονομελών οργάνων των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ»)....σύμφωνα και με την πάγια νομολογία του ΣτΕ (ΣτΕ 1087/2020, ΣτΕ 909/2019, 2080/2016, Ολ 3019/2014, 413/2008) το έννομο συμφέρον για

την παραδεκτή άσκηση αίτησης ακυρώσεως πρέπει να εξακολουθεί να συντρέχει, εκτός από του χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης και άσκησης της αίτησης ακυρώσεως, και κατά το χρονικό σημείο συζήτησης της υπόθεσης. Σε περίπτωση διεξαγωγής περισσοτέρων συζητήσεων, πρέπει να υφίσταται έως και την τελευταία συζήτηση. Επιπλέον, συμφέρον μελλοντικό και ενδεχόμενο καθιστά την αίτηση ακύρωσης απαράδεκτη (ΣτΕ645/2020). ...η αίτηση ακύρωσης είναι αλυσιτελής λόγω έλλειψης έννομου συμφέροντος, όταν ο αιτών δεν θα είχε καμία ωφέλεια από την ακύρωση της πράξης (Ευγενία Πρεβεδούρου «Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο- Το έννομο συμφέρον ως προϋπόθεση του παραδεκτού της αίτησης ακύρωσης» (9 και 11.11.2020). με την κρινόμενη προσφυγή οι προσφεύγοντες αιτούνται την ακύρωση της υπ'αριθ.461/2025 πράξης (απόφασης) Δημοτικού Σύμβουλίου του Δήμου Βόλου, με την οποία αυτό αποφάσισε ότι «εγκρίνει την έκθεση ζώων στο πλαίσιο της λειτουργίας της Χριστουγεννιάτικης Φάτνης....κατά την περίοδο των εορτών των Χριστουγέννων...».... σύμφωνα με την από 08-01-2026 βεβαίωση επιβλέποντος κτηνιάτρου η διάρκεια των εκδηλώσεων κατά τις οποίες εφαρμόστηκε η προσβαλλόμενη Απόφαση ήταν από 01/12/2025 έως 07/01/2026. ....κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα, η προσβαλλόμενη υπ'αριθ.461/2025 Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Βόλου εκτελέστηκε πλήρως κατά το αντικείμενό της, κατά δε την εξέταση της παρούσας αυτή έχει εξαντληθεί και δεν παράγει έννομες συνέπειες....η απόρριψη προσφυγής λόγω του ότι η προσβαλλόμενη διοικητική πράξη έχει λήξει ή έχει εκτελεστεί πλήρως συνιστά πάγια αρχή στο Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο, βασιζόμενη στην έλλειψη έννομου συμφέροντος ενεστώτος και κατά την εξέταση της προσφυγής....επομένως η κρινόμενη προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής λόγω έλλειψης ενεστώτος έννομου συμφέροντος.... Απορρίπτουμε την από 24-12-2025 προσφυγή των φιλοζωικών σωματείων «Κόσμος και Φύση» και «Συνυπάρχω»...".

β. Με την 34/18-3-2026 προσφυγή των Φιλοζωικών Σωματείων, με τις επωνυμίες : «[redacted] και [redacted]» κατά της 7772/17-2-2026 απόφασης της Γραμματέως της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας ζητήθηκε η ακύρωσή της για τους ακόλουθους, επακριβώς, λόγους «....«*1. Εσφαλμένη κρίση περί αλυσιτελούς –'Υπαρξη ενεστώτος εννόμου συμφέροντος Η προσβαλλόμενη απόφαση απέρριψε την από 24-12-2025 προσφυγή μας ως αλυσιτελή, με την αιτιολογία ότι η υπ' αριθμ. 461/2025 πράξη του Δήμου Βόλου εξαντλήθηκε λόγω λήξης της εορταστικής περιόδου. Η κρίση αυτή είναι νομικά εσφαλμένη. Η προσβαλλόμενη δημοτική πράξη δεν συνιστά μεμονωμένο και ανεπανάληπτο γεγονός, αλλά εντάσσεται σε επαναλαμβανόμενη διοικητική πρακτική της δημοτικής αρχής κατά τις εορταστικές περιόδους, Υφίσταται, συνεπώς, άμεσος και ενεστώς κίνδυνος επανάληψης της ίδιας διοικητικής συμπεριφοράς. Τα σωματεία μας, έχοντας καταστατικό σκοπό την προστασία των ζώων και τη διασφάλιση της νομιμότητας ως προς την ευζωία τους, διαθέτουν άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον για την ακύρωση πράξεων που προσβάλλουν το προστατευόμενο έννομο αγαθό. Η αποδοχή της άποψης περί «εξαντλήσεως» της πράξης καθιστά τον έλεγχο νομιμότητας κενό*

περιεχομένου και επιτρέπει τη διαιώνιση παράνομφυ διοικητικών πρακτικών χωρίς ουσιαστικό έλεγχο,

2.Παράλειψη ουσιαστικής εξέτασης κρίσιμων στοιχείων-Ζήτημα δημόσιας τάξης

*Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση απέρριψε να προβεί σε ουσιαστική αξιολόγηση των προβαλλόμενων λόγων και των αποδεικτικών στοιχείων και ιδίως: Του εγγράφου της Ειδικής Γραμματείας των Ζώων Συντροφιάς (Α,Π, 64690/09-12-2025). Της παρέμβασης του Συνηγόρου του Πολίτη (ΑΠΓ'. 58*6346/4761/2026), με την οποία υιοθετείται η διαπίστωση περί «παθητικής κακοποίησης» και "παντελούς έλλειψης σεβασμού στη ζωή>),Η προστασία των ζώων και η αποτροπή κακοποίησης συνιστούν ζήτημα δημόσιας τάξης, το οποίο η Διοίκηση οφείλει να ελέγχει επί της ουσίας, ανεξαρτήτως του χρόνου εκτέλεσης της πράξης, Η παράλειψη αξιολόγησης των ανωτέρω στοιχείων συνιστά πλημμελή ελλιπή αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης,*

3.Παραβίαση των διατάξεων του Ν. 4830/2021 περί προστασίας και ευζωίας ζώων συντροφιάς. Η υπ' αριθμ, 461/2025 απόφαση του Δήμου Βόλου παραβιάζει ευθέως τις διατάξεις του Ν. 4830/2021 περί προστασίας και ευζωίας των ζώων συντροφιάς, και ιδίως τις αρχές που επιβάλλουν τη διασφάλιση της ελευθερίας των ζώων από φόβο, αγωνία και ταλαιπωρία. Η προαχηματική επίκληση εθιμικού χαρακτήρα της έκθεσης ζώων ουδέποτε τεκμηριώθηκε επαρκώς, ούτε δύναται να υπερισχύσει της υποχρέωσης συμμόρφωσης προς την κείμενη νομοθεσία. οι αρμόδιες κρατικές αρχές έχουν ήδη διαπιστώσει συνθήκες αντίθετες προς τις αρχές της ευζωίας, γεγονός που καθιστά την πράξη μη νόμιμη...».

2. Με την από 2/04/2026 Εισήγηση της Αργυρώς Χρυσοχού του Θεοδώρου, τακτικού μέλους της Επιτροπής και αφού λήφθηκαν υπόψη το περιεχόμενο της προσβαλλόμενης απόφασης, τα στοιχεία της υπόθεσης, καθώς και το κείμενο της ελεγχόμενης Προσφυγής, προβάλλονται επακριβώς, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«....Επί της από 05/03/2026 προσφυγής των φιλοζωικών σωματείων «[redacted]» και «[redacted]», που στρέφεται εναντίον της 7772/17.02.2026 Απόφασης της κ. Γραμματέως (ήδη Συντονίστριας) της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, εισηγούμαι τα ακόλουθα:

Η ένδικη υπόθεση αφορά σε βιοτικό γεγονός, το οποίο κατά τον χρόνο που εισήχθη προς κρίση η ασκηθείσα προσφυγή έχει ήδη λήξει και συνεπώς δεν υφίσταται, ως αντικείμενο της εκδοθείσης διοικητικής πράξης, η οποία επίσης δεν τελεί σε ισχύ ως προς το αντικείμενό της. Ως γνωστό, αν η πράξη δεν παράγει πλέον αποτελέσματα, ο αιτών στερείται εννόμου συμφέροντος να επιδιώξει την ακύρωσή της (ΣτΕ 1522/2019). Από το περιεχόμενο του φακέλου της υπόθεσης προκύπτει ότι η συγκεκριμένη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Βόλου αφορούσε στην έκθεση ζώων αποκλειστικά και μόνον για την εορταστική περίοδο των Χριστουγέννων του 2025. Οι εκδηλώσεις αυτές ολοκληρώθηκαν στις αρχές του μηνός Ιανουαρίου του 2026. Αυτό συνεπάγεται ότι η προσβαλλόμενη πράξη έχει ήδη εκτελεστεί πλήρως και έχει καταστεί άνευ αντικειμένου. Συνεπώς η κρινόμενη προσφυγή αποβαίνει απορριπτέα ως αλυσιτελής, γεγονός που γεννά και έλλειψη

παρόντος και ενεργού ενυόμου συμφέροντος ως προς την προσβολή της». Κατ' ακολουθία των ανωτέρω ***ΕΙΣΗΓΟΥΜΑΙ*** *την απόρριψη της υπό κρίση προσφυγής που στρέφεται κατά της με αριθμ. πρωτ. 7772/17.2.2026 απόφασης της Γραμματέως Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας.»*

VIII. Η Ειδική Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη της:

α) τις σχετικές, με την υπόθεση, διατάξεις της ισχύουσας, κατά τον κρίσιμο χρόνο, νομοθεσίας, όπως έχουν ερμηνευτεί νομολογιακά,

β) το περιεχόμενο της εξεταζόμενης προσφυγής, όπως προεκτέθηκε,

γ) την προσβαλλόμενη απόφαση

δ) τα έγγραφα στοιχεία του φακέλου της συγκεκριμένης υπόθεσης, μεταξύ των οποίων το 13164/19-3-2026 έγγραφο απόψεων του Τμήματος Διοικητικού-Οικονομικού της Δ/νσης Διοίκησης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας, καθώς και το 22329/23-3-2026 έγγραφο απόψεων του Δήμου Βόλου, σύμφωνα με το οποίο «*...Η αριθ. 461/2025 Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Βόλου εκδόθηκε σε πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις του άρθρου 23, παρ. 2 του Ν. 4830/21 (ΦΕΚ Α16 - Το άρθρο 23 παρ. 2 του ν. 4830/2021 επιτρέπει ρητά εκδηλώσεις με συμμετοχή ζώων στο πλαίσιο λαϊκών ή τοπικών παραδόσεων, υπό την προϋπόθεση διασφάλισης της ευζωίας τους. Η...απόφαση 461/2025 ελήφθη με πλήρη συμμόρφωση προς τις επιταγές του ν. 4830/2021 και τους κανόνες ευζωίας των ζώων. Τα ανωτέρω ζώα δεν χρησιμοποιήθηκαν σε παράσταση, θέαμα ή οποιαδήποτε μορφή εκπαίδευσης ή επίδειξης, αλλά παρευρίσκονταν στο πλαίσιο της αναπαράστασης της Χριστουγεννιάτικης Φάτνης.- Η έκθεση ζώων (δύο πόνυ) στη Χριστουγεννιάτικη Φάτνη αποτελεί μέρος της τοπικής εορταστικής παράδοσης του Δήμου μας, η οποία στοχεύει στην αναπαράσταση της Χριστουγεννιάτικης Φάτνης, Πριν τη λήψη της απόφασης, κατατέθηκε στο Δημοτικό Συμβούλιο η υπ' αριθμ, πρωτ. 132825/01-12-2025 έγγραφη κτηνιατρική γνωμάτευση του κτηνιάτρου κ. Τακόπουλου Μιχάλη. η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της. Στην έκθεση αυτή βεβαιώνεται η άριστη κλινική εικόνα των ζώων, ο πλήρης εμβολιασμός και η αποπαρασιτώσή τους, ενώ διασφαλίστηκε η 24ωρη φύλαξη και η επισταμένη παρακολούθηση τους από κτηνιάτρους Τα ζώα διαθέτουν ηλεκτρονική ταυτοποίηση και βιβλιάρια υγείας, τα οποία κατατέθηκαν στο Δημοτικό Συμβούλιο προ της λήψης της απόφασης- 1-1 Χριστουγεννιάτικη Φάτνη αποτελεί από το 2014 παγιωμένο θεσμό για την πόλη του Βόλου, αναγνωρισμένο από την τοπική κοινωνία, και η παρουσία ζώνταην ζώων ενισχύει τον εκπαιδευτικό και συμβολικό χαρακτήρα της αναπαράστασης της Χριστουγεννιάτικης Φάτνης. Η αριθ. 461/2025 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Βόλου είναι πλήρως αιτιολογημένη, στηρίζεται σε ειδική κτηνιατρική έκθεση όπως ορίζει ο νόμος και εξυπηρετεί την τήρηση των τοπικών εθίμοιν με απόλυτο σεβασμό στους κανόνες ευζωίας των ζώων...»* και

δ) την από 2/4/2026 σχετική εισήγηση της προαναφερόμενης Εισηγήτριας, περί απόρριψης της κρινόμενης Προσφυγής,

και, αφού επακολούθησε διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της Επιτροπής για τη συγκεκριμένη υπόθεση, όπου αξιολογήθηκαν όλα τα στοιχεία, αποφαίνεται, ομόφωνα, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση, παρίσταται νόμιμη, ορθή και με πλήρη, σαφή και επαρκή αιτιολογία και ότι όλοι οι ισχυρισμοί των προσφευγόντων όπως εμπεριέχονται στην εξεταζόμενη Προσφυγή, είναι μη νόμιμοι, αβάσιμοι και αναπόδεικτοι και δεν εκτιμώνται ως ικανοί να αποδομήσουν την εγκυρότητα της προσβαλλόμενης.

ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΛΟΓΟΥΣ

Η ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 152 ΤΟΥ Ν. 3463/2006 Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ -Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Απορρίπτει, ομόφωνα, την 34/18-3-2026 προσφυγή των Φιλοζωικών Σωματείων, με τις επωνυμίες : « και « κατά της 7772/17-2-2026 απόφασης της Γραμματέως της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ **Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ**

ΒΑΙΑ ΘΕΜ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ **ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΤΣΙΑΝΤΟΥΛΑ**

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
Ν. 3463/2006
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ - ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
ΑΦΕ-ΑΝΔΡΑ ΤΣΙΑΝΤΟΥΛΑ
ΤΜΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ